

การพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว
โรงพยาบาลนภลัย จังหวัดสมุทรสงคราม

DEVELOPMENT OF CLINICAL PRACTICE GUIDELINE FOR NURSING CARE OF
SCHIZOPHRENIC PATIENTS WITH AUDITORY HALLUCINATION,
NAPALAI HOSPITAL, SAMUTSONGKHRAM PROVINCE.

(Received: October 24, 2024 ; Revised: October 26, 2024 ; Accepted: October 28, 2024)

สุนิ ชิมพิบูลย์¹
Sunee Chimpiboon¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่วในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภลัย โดยยึดหลักการปฏิบัติบนพื้นฐานความรู้เชิงประจักษ์ของสภาวิจัยสุขภาพ และการแพทย์แห่งชาติประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1998) เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามคุณภาพการนำใช้ของแนวปฏิบัติการพยาบาล การประเมินคุณภาพการนำใช้ของแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่วโดยพยาบาลจิตเวชและพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยจิตเภท จำนวน 20 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และสถิติพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่าร้อยละ 100 มีความเห็นด้วยว่าแนวปฏิบัติใช้งานได้ง่าย มีความชัดเจน เหมาะสมกับหน่วยงาน มีความสะดวกในการนำไปใช้ ประหยัดทั้งด้านกำลังคน เวลา และงบประมาณ และเห็นว่าแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่วมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ การประเมินผลแนวปฏิบัติทางคลินิกตามตัวชี้วัดที่ได้กำหนดขึ้น ไม่พบอุบัติการณ์พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ผู้ป่วยทุกรายมีความทุกข์ทรมานจากอาการหูแว่วลดลง และไม่กลับมารักษาซ้ำภายใน 28 วันด้วยอาการหูแว่วที่รุนแรง

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติทางคลินิก ผู้ป่วยจิตเภท หูแว่ว

ABSTRACT

This action research was to develop a clinical nursing practice guideline for schizophrenic patients with auditory hallucination in Psychiatric clinic. Napalai Hospital based on the development of clinical practice guideline framework of the National Health and Medical Research Council (NHMRC, 1998). Data were collected from the quality of nursing practice guidelines implementation questionnaire. The quality of nursing practice guidelines implementation assessment for schizophrenia patients with auditory hallucinations was assessed by psychiatric nurses and professional nurses who work with schizophrenia patients, totaling 20 persons. Data were analyzed by content analysis and descriptive statistics.

The results of the study found that 100% agreed that the guidelines were easy to use, clear, and suitable for the organization. is convenient to use Save manpower, time and budget and see that clinical practice guidelines for nursing schizophrenic patients with auditory hallucination are feasible in practice. Evaluation of clinical practice guidelines based on established indicators. There was no incidence of severely aggressive behavior towards oneself or others. All patients suffered from decreased auditory hallucination and did not come back for treatment within 28 days with severe auditory hallucination

Keywords: clinical practice guidelines ,schizophrenic patient, auditory hallucination

บทนำ

¹ พย.ม สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช โรงพยาบาลนภลัย อำเภอบางคนที

โรคจิตเภทที่มีอาการหูแว่วจะมีความทำงานผิดปกติของสมองทำให้กระบวนการรับรู้ภายในผิดปกติ อาการหูแว่วส่งผลให้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมผิดปกติของผู้ป่วยลดลง ไม่ร่วมมือในการรักษา เกิดอาการ ทางจิตกำเริบซ้ำบ่อยๆ ก้าวร้าว อัตราการเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลสูงขึ้น นอกจากนี้พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างอาการหูแว่วกับการฆ่าตัวตาย โดยผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงในการฆ่าตัวตาย จะลงมือฆ่าตัวตายถ้าได้รับคำสั่งจากอาการหูแว่ว¹ โรงพยาบาลนภาลัย อำเภอบางคนที มีคลินิกจิตเวชที่ให้การดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการต่าง ๆ หลากหลาย อาการหูแว่วเป็นอาการที่พบในผู้ป่วยจิตเภทมากเป็นอันดับ 1 พบผู้ป่วยที่ฆ่าตัวตายจากอาการหูแว่ว 1 รายในปีที่ผ่านมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว² การศึกษาครั้งนี้เป็นการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว โดยวิเคราะห์ปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว เริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ป่วยด้วยการทบทวนวรรณกรรมด้านการจัดการอาการหูแว่วแสดงให้เห็นถึงผลของการจัดการกับอาการหูแว่วของผู้ป่วยที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนการดูแลในระยะหลังได้รับการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล จนกระทั่งทำให้ผู้ป่วยมีอาการกำเริบและต้องเข้ารับการรักษซ้ำในโรงพยาบาลภายในระยะเวลาอันสั้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาด้านผู้ดูแลโดยทำการทดลองใช้ CNPG และวัดความเป็นไปได้ของการนำใช้ CNPG โดยคาดหวังว่าจะสามารถนำไปเป็นมาตรฐานสำหรับองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่วในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก (Clinical nursing practice guideline : CNPG) สำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่วที่มารับบริการในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัย เป็นวิจัยเชิงพัฒนา (research and development) เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่วที่มารับบริการในคลินิกจิตเวชโรงพยาบาลนภาลัย และประเมินการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกไปใช้สำหรับผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว ตั้งแต่ ธันวาคม 2564 – ธันวาคม 2565

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

พยาบาลจิตเวช และพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยจิตเภท จำนวน 20 ราย การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ของ Krejcie & Morgan³

เครื่องมือเก็บข้อมูล

เครื่องมือประกอบด้วย 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง 2) คำถามความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก 3) คำถามแสดงระดับความคิดเห็น เติมข้อเสนอแนะถึงความเป็นไปได้ของการนำใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก

ชุดที่ 2 ประกอบด้วย 1)แบบสอบถามความคิดเห็นในคำถามที่เป็นความสำคัญและจำเป็นเกี่ยวกับการประเมินอาการทางจิตในผู้ป่วยจิตเภท ในขณะที่พูดคุย และสังเกตพฤติกรรม 2) แบบสอบถามความคิดเห็นในคำถามที่เป็นความสำคัญและจำเป็นเกี่ยวกับการประเมินเนื้อหา ลักษณะอาการหูแว่วในผู้ป่วย จิตเภทที่มีอาการหูแว่ว 3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนที่เป็นความสำคัญและต้องปฏิบัติในขั้นตอนการ

ปฏิบัติทางคลินิกสำหรับผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนของการพัฒนาแนวปฏิบัติปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่วในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัย ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขจากการวิเคราะห์ปัญหาที่พบจากการทำงานพบว่าอาการหูแว่วเป็นอาการผิดปกติที่พบมากที่สุดเกือบทุกรายเคยมีอาการ หรือกำลังมีอาการอยู่ ผู้ป่วยต้องการหายจากอาการในส่วนพยาบาลผู้ป่วยก็ยังมีความกังวลใจในเรื่อง ขาดความเชี่ยวชาญในการประเมิน การพยาบาลและการให้คำแนะนำไม่ไปในทางเดียวกัน

2. กำหนดทีมพัฒนาแนวปฏิบัติผู้วิจัยเป็นผู้พัฒนาร่างแนวปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

3. กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต และผลลัพธ์ โดยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกไปใช้สำหรับผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พยาบาลจิตเวชและพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยจิตเภท ผลลัพธ์คือผลลัพธ์เชิงกระบวนการได้แก่ คุณภาพด้านการนำใช้ของแนวปฏิบัติการพยาบาล ประกอบด้วย ความง่ายต่อการนำใช้ ความชัดเจนของแนวทางปฏิบัติ ความเหมาะสมกับหน่วยงาน ความสะดวก ความประหยัด ทั้งด้านกำลังคน เวลา และงบประมาณ

4. สืบค้นและการประเมินคุณค่าหลักฐานผู้วิจัยสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์โดยกำหนดคำสำคัญในการสืบค้น ได้แก่ จิตเภท,หูแว่ว,การจัดการกับอาการหูแว่ว,Auditory hallucinations , Auditory hallucinations management Evidence-based clinical practice ใช้วิธีการสืบค้นด้วยมือและจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ประเมิน จัดอันดับความน่าเชื่อถือของหลักฐานเชิง

ประจักษ์ที่ได้สืบค้นมา เลือกข้อเสนอแนะจากหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สามารถนำมาปรับใช้ได้ โดยจัดระดับความน่าเชื่อถือของหลักฐานเชิงประจักษ์จากเกณฑ์การจัดระดับของสภาวิจัยการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย (NHMRC,1998)

5. สังเคราะห์และพัฒนาวิธีปฏิบัติจากข้อมูลที่สืบค้นมาได้นำมาสร้างแนวทางการประเมิน และการจัดการกับอาการหูแว่วในผู้ป่วยจิตเภท ได้หลักฐานเชิงประจักษ์ทั้งหมด 5 เรื่อง

6. ยกร่างแนวปฏิบัติทางคลินิก ผู้วิจัยยกร่างแนวปฏิบัติการทางคลินิกต่อทีมพัฒนาแนวปฏิบัติหาข้อสรุปของเนื้อหาในการจัดทำร่างแนวปฏิบัติกำหนดองค์ประกอบในแนวปฏิบัติประกอบ 5 ขั้นตอน คือ การยินยอมรับการรักษา การประเมินอาการทางจิตและลักษณะของหูแว่ว การจัดการกับอาการหูแว่ว การให้ข้อมูล และการติดตาม

7. การทบทวนและตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ การตรวจสอบแนวปฏิบัติการทางคลินิก ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านค่าดัชนีตรงตามเนื้อหา(Content Validity Index) เท่ากับ .95 พิจารณาความเหมาะสม ความครอบคลุม ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแนวปฏิบัติการทางการพยาบาล หลังจากนั้นนำข้อเสนอมาปรับปรุงแก้ไขแนวปฏิบัติทางคลินิกตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้

8. ทดลองใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก หลังได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการประเมินจริยธรรมในการวิจัยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้ดำเนินการนัดประชุมพยาบาลจิตเวชและพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยจิตเภทชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่วที่มารับบริการในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัย ไปทดลองใช้กับผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลจิตเวชและพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยจิตเภทนำมาแจกแจงในรูปความถี่และร้อยละ คุณภาพด้านการนำใช้ของแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการ หูแว่วที่มารับบริการในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัย ประกอบด้วย ความง่าย ความชัดเจน ความเหมาะสมกับหน่วยงาน ความสะดวก ความประหยัด และความเป็นไปได้ของแนวปฏิบัติ นำมาแจกแจงในรูปของความถี่และร้อยละ

ผลการศึกษา

1. การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว ในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัย มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรม 2) การประเมินอาการผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว 3) การจัดการกับอาการหูแว่ว 4) การให้ข้อมูลผู้ป่วยและผู้ดูแล 5) การดูแลต่อเนื่อง

2. การตรวจสอบคุณสมบัติของแนวปฏิบัติการพยาบาลโดยการหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .95 มีความคิดเห็นว่แนวปฏิบัติมีความชัดเจนในเนื้อหาและสามารถปฏิบัติได้ทางคลินิก

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำแนวปฏิบัติการคลินิกสำหรับผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่วในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัยไปใช้ในสถานการณ์จริง ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลเป็นส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลจิตเวชและพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยจิตเภท จำนวน 20 ราย เป็นหญิงทั้งหมด อายุเฉลี่ย 46.5 ปี ($SD=7.26$) การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทเฉลี่ย 13.5

ปี ($SD=6.64$) และเคยได้รับการอบรมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเภทมากกว่า 3 ครั้ง

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญและจำเป็นในข้อคำถามเพื่อประเมินอาการทางจิตและเนื้อหาหลักขณะอาการหูแว่วในผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว ความคิดเห็นในแบบประเมินอาการทางจิต จำนวน 20 ข้อ ตัดออกจำนวน 2 ข้อ จากลักษณะอาการที่ประเมินมีอาการคล้ายคลึงกัน ส่วนเนื้อหาหลักขณะอาการหูแว่วจำนวน 2 ข้อใหญ่ 7 ข้อย่อย เห็นว่าทุกข้อมีความสำคัญและจำเป็นเสนอแนะปรับข้อคำถามเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนที่เป็นความสำคัญและต้องปฏิบัติ 5 ขั้นตอน จำนวน 10 ข้อมีความเห็นว่าทั้ง 10 ข้อมีความสำคัญและต้องปฏิบัติร้อยละ 100 แต่บางข้อให้ขยายความหรือตัดข้อความบางส่วนออก

ส่วนที่ 4 ความเป็นไปได้ของการนำใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ประกอบด้วยความเป็นไปได้ในการนำใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ความชัดเจน ความง่าย ความสะดวก ความประหยัด และความเหมาะสมของแนวปฏิบัติทางคลินิก พบว่าความเป็นไปได้ในการนำใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ทั้งหมด 5 ด้าน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดร้อยละ 100 มีความเห็นว่มีความเป็นไปได้ในการนำใช้ และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติเนื่องจากแนวปฏิบัติใช้งานได้ง่าย มีความชัดเจน เหมาะสมกับหน่วยงาน มีความสะดวกในการนำไปใช้ ประหยัด ทั้งด้านกำลังคน เวลา และงบประมาณ

ส่วนที่ 5 ประเมินผลการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภท ที่มีอาการหูแว่วในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัย ตามตัวชี้วัดที่ทางคลินิกกำหนดโดยเก็บข้อมูลหลังการนำใช้ 2 ครั้ง ระยะเวลา 3 เดือน พบว่าไม่พบอุบัติการณ์พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงทั้งต่อตนเองและผู้อื่นของผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว ความทุกข์ทรมานจากอาการหูแว่วลดลงในครั้งแรกลดลง 18 ราย อีก 2 รายไม่ลดแต่ไม่รุนแรงเพิ่มขึ้น

หลังจากประเมินซ้ำใน 3 เดือน อาการหิวแหว่ลดลง ทั้ง 20 รายคิดเป็นร้อยละ 100 และไม่มีผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่กลับมารักษาซ้ำภายใน 28 วัน ด้วยอาการหิวแหว่ที่รุนแรง

ส่วนที่ 6 ผลการเสวนาแนวปฏิบัติ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่ในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัยไปทดลองใช้ในผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่ในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัย จำนวน 10 ราย สรุปเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) ให้กำหนดในแนวทางการดูแลผู้ป่วยจิตเวชทุกรายให้มีการตรวจสอบสุขภาพกายอย่างน้อยปีละครั้ง 2) การประเมินอาการให้พยาบาลผู้ประเมิน อ่าน ทำความเข้าใจไปกับผู้ป่วยที่ละข้อ และเมื่อจบการประเมินควรสรุปผลให้ผู้ป่วยทราบ 3) ให้เวลาผู้ป่วยเลือกวิธีการ นำไปทดลองปฏิบัติด้วยตนเองสามารถเปลี่ยนวิธีการได้เพื่อให้ได้วิธีการจัดการหิวแหว่ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุดกับตนเอง 4) การให้ข้อมูลผู้ป่วยและผู้ดูแล ควรมีการทบทวนทุกครั้งเมื่อญาติมาพร้อมผู้ป่วยถึงความเข้าใจเรื่องโรค การรักษาของแพทย์และการปฏิบัติตัวต่อผู้ป่วยจิตเวช 5) การดูแลต่อเนื่อง ควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลตามแนวทางปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่หรืออาการอื่น เพื่อนำมาพัฒนาการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

หลังการทดลองใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกได้ประเมินผลการนำใช้โดยให้พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยจิตเภท จำนวน 20 ราย ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในขั้นตอนของการปฏิบัติ ความง่าย ความชัดเจน ความเหมาะสมกับหน่วยงาน ความสะดวก และความประหยัด นำไปวิเคราะห์และประเมินผลก่อนนำเสนอทีมพัฒนาแนวปฏิบัติ และได้กำหนดตัวชี้วัดเพิ่มหลังการนำใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่ในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัย ดังนี้ 1)

อุบัติการณ์พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงทั้งต่อตนเองและผู้อื่นของผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่ 2) ผู้ป่วยจิตเภทมีความทุกข์ทรมานจากอาการหิวแหว่ลดลง ร้อยละ 80 และ 3) ผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่ไม่กลับมารักษาซ้ำภายใน 28 วันด้วยอาการหิวแหว่ที่รุนแรง ร้อยละ 80

สรุปและอภิปรายผล

แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่ในคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลนภาลัย ประกอบด้วย 4 หมวด ได้แก่ 1) สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรม 2) แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่ 3) การให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่ 4) การดูแลต่อเนื่องของผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่ ความคิดเห็นต่อการใช้นโยบายปฏิบัติทางคลินิกของกลุ่มตัวอย่างพบว่าทุกคนมีความเห็นด้วยในระดับมากกว่าแนวปฏิบัติใช้งานได้ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีความสะดวกในการนำไปใช้ ทีมสหวิชาชีพสามารถปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางคลินิกได้ สามารถใช้ได้ดีในการดูแลผู้ป่วย ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้ป่วย ผู้ทดลองใช้มีความพึงพอใจแนวปฏิบัติทางคลินิกและเห็นว่าแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ^{4,5}

ข้อเสนอแนะ

1. กิจกรรมควรมีการส่งเสริมญาติ/ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทให้มีส่วนร่วมในการให้กำลังใจสนับสนุนผู้ป่วยในการจัดการกับอาการหิวแหว่อย่างเหมาะสม

2. การนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหิวแหว่สามารถนำมาใช้จริงในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทในแต่ละหน่วยงานนั้นควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้ปฏิบัติงานก่อน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเนื่องจากบางกิจกรรมแม้จะเข้าใจง่ายแต่ก็ต้อง

อาศัยทักษะ และประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วย โดยเฉพาะทักษะการสื่อสาร เพื่อความเข้าใจกันระหว่างผู้ปฏิบัติงานและผู้ป่วยจิตเภท

3. ควรมีการประเมินผลลัพธ์ของการนำใช้ แนวปฏิบัติทางคลินิกอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกและผู้ป่วยจิตเภทที่มารับบริการ

4. ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิผลของการนำใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว ได้แก่ อุบัติการณ์ที่เกิดจากพฤติกรรมรุนแรงทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงการกลับมารักษาซ้ำด้วยอาการหูแว่วที่รุนแรง

เอกสารอ้างอิง

1. พนิดา บุตรดีวงศ์. (2561). แนวทางการประเมินและการจัดการอาการหูแว่วในผู้ป่วยจิตเภท. รายงานผล การดำเนินการโครงการพัฒนาคุณภาพ.โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ.
2. โรงพยาบาลนภาลัย.(2562). สถิติประจำปีโรงพยาบาลนภาลัย จังหวัดสมุทรสงคราม.สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
3. รวิพันธ์ ใจเงิน.(2566).ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่ว แผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่.วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
4. กรมสุขภาพจิต.(2563).คู่มือระบบการดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรงสำหรับสถาบัน/โรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต.พิมพ์ครั้งที่1.กรุงเทพฯ:บริษัทพรอส เพอร์สพลัส จำกัด
5. ยาใจ สิทธิมงคล, พวงเพชร เกษรสมุทร, นพพร ว่องสิริมาศ, และอติตยา พรชัยเกตุ โอว ยอง. (2561).การพยาบาลจิตเวชศาสตร์ .(พิมพ์ครั้งที่3). สแกนอาร์ค.